

Töväder för skuldavskrivning

Men tveksamt om Nord verkligen vill se starka ekonomier i Syd

– Skriv av Afrikas skulder. Den uppmaningen riktar den brittiske finansministern Gordon Brown till världens rikaste länder. Därmed instämmer han i kraven från *African Social Forum* som hölls i Zambia strax före jul. Men frågan är om dessa olika parter är eniga om hur avskrivningar ska gå till.

En total skuldavskrivning, menade *African Social Forum*, måste stå helt fri från ekonomiska villkor som privatisering och godtyckliga handelsliberaliseringar. Världsbanken och Internationella Valutafonden måste ta ansvar i detta, bland annat föreslås att IMF säljer av sin guldreserv, värd över 30 miljarder dollar.

I ett upprop från Zambiamötet sägs bland annat att de skulder som betalas till rika institutioner som IMF och Världsbanken berövar fattiga länder resurser som desperat behövs till sjukvård, utbildning och rent vatten.

– Varje dag möter vi den förödande verklighet som skuldkrisen innebär. De villkor som följer skuldlättnader och lån förstör våra ekonomier och undergräver våra valmöjligheter som suveräna stater.

Hellre skuldavskrivning än bistånd, menar ASF. Även bistånd medför villkor.

– Bistånd är löften som vi sett brytas alltför många gånger medan fördelarna av avskrivning blir bestående.

Frågetecken runt villkor

– Åttio procent av Afrikas utlandsskuld ägs av de internationella institutionerna, säger Gordon Brown som uppger att han för diskussioner med en rad kollegor i Nord om att bland annat använda IMF:s guld till skuldavskrivning. Dessutom vill han att Världsbanken ska häva de sjuttio fattigaste ländernas skulder.

I mitten av januari mötte Brown nitton afrikanska finansministrar för att diskutera handel, skuldlättnad och ekonomisk tillväxt. Efter förhandlingarna uppmanade de G8-ländernas finansministrar att, eftersom situationen är så allvarlig, vid sitt toppmöte den fjärde februari i Davos enas om en fullständig skuldavskrivning.

Trots Browns löften om avskrivningar och bistånd kvarstår många frågetecken kring eventuella villkor, menar företrädare för organisationer inom skuldnätverken. Blir det någon skillnad denna gång?

Redan tidigare, säger man, har olika förslag kommit från de rika länderna om skuld-

De skulder som Afrika betalar till rika institutioner som IMF och Världsbanken berövar fattiga länder resurser som behövs till sjukvård, utbildning och rent vatten. FOTO: CHARLOTTE THEGE

avskrivningar. Det är visserligen uppmuntrande men på olika sätt har de varit förlängningar av HIPC.

HIPC, *Heavily Indebted Poor Countries Initiative*, som presenterades 1996 av Världsbanken, skulle på några år hjälpa de värst drabbade länderna om de uppfyllde en rad villkor. Kritiken mot HIPC var hård. Framgångarna var små, programmet förlängdes men hittills har det gett alldeles för lite skuldlättnad till alltför få länder.

Nya handelsregler

Ett stort frågetecken är om de rika länderna verkligen vill bidra till att lösa problemet med fattiga ekonomier. EPA är där inget uppmuntrande exempel.

EPA, *Economic Partnership Agreements* är ett avtal mellan EU och en rad länder i bland

annat Afrika om nya handelsregler, tullar och avgifter som ska träda i kraft 2008.

Denna fråga diskuterades på *African Social Forum*. Olika talare menade att avtalet sluts mellan ojämlika partner, att om EPA antas kommer fattigdomen i Afrika att förvärras, det blir lättare att flytta kapital vilket kommer att gynna européerna och inte afrikana, och att målet med EPA är att låsa fast u-länder som råvaruleverantörer till i-länderna.

I Europa har kampanjer mot EPA dragits igång av en rad organisationer som pekar på orättvisorna i avtalet. Även på *African Social Forum* föreslogs en kampanj.

– Om vi inte kan stoppa förhandlingarna om avtalet, sa en talare, kan vi se till att EPA inte ratificeras.

KERSTIN BJURMAN